

Lidt om Irsk Ulvehund

af Jette Holm Jensen

"Jeg vil give dig tre kostbarheder: En guldring og en kappe, som har tilhørt irerkongen Myrkjartan, og en hund, som jeg fik til foræring i Irland. Den er meget stor og så god en ledsager som en rask mand. Dertil kommer, at den har menneskevid. Den vil gå ad hver mand, som den ved er din uven, men aldrig ad dine venner, thi den ser på hver mand, om han vil dig vel eller ilde og vil vove sit liv for at være dig tro."

Njals Saga (970-1014 e.Kr.)

Historie

Den Irske Ulvehund er en meget gammel race. Der er ved udgravninger i Irland og Storbritannien fundet knoglerester fra stenalderen, som menes at stamme fra meget store, myndelignende hunde. Ulvehunde sættes ellers først og fremmest i forbindelse med kelterne (også kaldet gallere), hvis kultur bredte sig fra Europa til de britiske øer i løbet af det sidste årtusind før vor tidsregning.

Det er ikke muligt at afgøre noget med sikkerhed, men de arkæologiske fund tyder på, at befolkningen på de britiske øer allerede før keltisk tid havde meget store hunde til beskyttelse og jagt på storvildt.

I Europa overtog det romerske imperium magten i århundrederne omkring Kristi fødsel. En af de tidligste referencer, som direkte omhandler ulvehunde, er et brev fra 393 e.Kr., hvori den romerske konsul Quintus Aurelius Symmachus takker sin bror Flavianus i England for en gave på 7 Irske Ulvehunde, som skulle kæmpe i Roms arenaer. De blev betragtet med undren af romerne, som mente, de måtte være blevet bragt dertil i jernbure.

Irland kom aldrig under romersk herredømme og var op gennem vor tidsregning inddelt i mindre konge- og høvdingedømmer, hver med sin hersker. Ulvehunden havde da sin storhedstid som krigs-, vagt- og jagthund, og enhver adelsmand med respekt for sig selv havde sin flok ulvehunde. Ingen under adelsstatus måtte eje en Irsk Ulvehund. Dens vigtigste opgave var at opspore og nedlægge større vildt, primært ulve, som var en stor plage for befolkningen.

Der findes en række omtaler, beskrivelser og tegninger af ulvehunde fra tiden siden Njals Saga, så dens udseende og funktion gennem det seneste årtusind er ret veldokumenteret.

Da storvildtet forsvandt fra Irland (den sidste ulv menes dræbt midt i 1700-tallet) og skydevåben iøvrigt blev almindelige, var der ikke længere brug for den Irske Ulvehund. Racen faldt hurtigt i antal og var i 1800-tallet næsten uddød. At den overhovedet eksisterer i dag, skyldes først og fremmest en enkelt mand, nemlig den engelske kaptajn G.A. Graham, om hvem det siges, at han brugte godt 250.000 kr. (i datidens mønt) og mere end 34 år på at genopbygge denne fornemme race. Det lykkedes Graham at finde nogle typiske eksemplarer af racen i Irland, og ved indkrydsning af bl.a. Skotsk Hjortehund (en nært beslægtet race) genopstod den Irske Ulvehund så i slutningen af 1800-tallet.

Racestandarden (idealbeskrivelsen af en Irsk Ulvehund) blev skrevet af Graham i 1886 og er stort set kun ændret i disposition siden. Den blev til for at danne rettesnor for fremtidens opdræt og sikre, at kommende generationer af ulvehunde kunne blive ved med at se ud og føles som fortidens imponerende og velfungerende storvildtjægere, selv om de ikke længere skulle "arbejde i marken". Racestandarden bliver nu brugt af opdrættere og hundedommere som grundlag for at vurdere, i hvilken grad den enkelte hund opfylder kravene til en værdig repræsentant for racen.

Siden racen blev genetableret omkring år 1900 har den været i støt fremgang både antals- og kvalitetsmæssigt, og den findes nu stort set overalt i verden. Mest udbredt er den i England og USA, men flere europæiske lande, bl.a. Tyskland og Holland, er også godt med. I Danmark begyndte seriøst opdræt af ulvehunde sidst i 1960'erne, og i dag er der vel omkring 300 af dem herhjemme.

Udseende og fysik

Det siges, at ulvehunden er verdens største hund, men Grand Danois'en ligger gennemgående på samme størrelse.

I hvert fald er en Irsk Ulvehund et meget stort dyr, selv om man som ulvehundeejer snart vænner sig til størrelsen og begynder at opfatte "almindeligt store" hunderacer som små.

Voksne hanhunde bliver gennemsnitlig 87-88 cm i skulderhøjde, mens tæver for det meste ligger omkring 80-82 cm. Normalvægten er hhv. 65-75 kg og 55-60 kg. Det hænder, at stolte ulvehundeejere eller deres slægt og venner mener, at deres hund er over en meter høj, men det holder sjældent vand, selv om der naturligvis er ulvehunde, som er større end flertallet.

Til trods for sin størrelse og tyngde er ulvehunden faktisk en mynde. Det ses bedst, når den er våd og tydeligt afslører sine kurvede, elegante linier. Også i bevægelse kan man se, at ulvehunden (normalt) er langt mere smidig og atletisk end andre store hunderacer. Finder den en anledning til virkelig at strække ud, vil man forbavses over den utrolige fart, denne store, tunge hund kan præstere og vil forstå, at den virkelig kan indhente flygtende vildt. Det er derfor ikke tilladt at jage med ulvehunde og andre mynder her i Danmark, men det bliver lejlighedsvis gjort i andre lande. I nogle lande dyrker man også væddeløb med ulvehunde, både på bane og i naturligt terræn (coursing).

Der findes en bred variation af pelsfarver inden for racen, lige fra helsort til næsten renhvid. Den mest udbredte er gråmeleret (kaldet brindle), som varierer fra meget lyse nuancer til næsten sort. Som hvalpe er de tigerstribede, men farverne jævner sig ud, når pelsen bliver længere.

Ensfarvet lyse ulvehunde var tidligere ret almindelige men udgør nu en mindre procentdel. De kaldes hvedefarvede eller røde og er nærmest sandfarvede med et svagt gråligt, gulligt eller rødligt skær. De lyseste er næsten hvide.

Sorte ulvehunde ses også jævnligt, men hvalpe, der fødes sorte, ender gerne med at blive koksgrå som voksne og er svære at skelne fra mørk brindlede.

Personlighed

Det er nærliggende at tro, at en hund med en fortid som ulvehundens har et frygtindgydende temperament. Sådan er det heldigvis ikke, faktisk kaldes ulvehunden "den venlige gigant", og det lever den op til.

I hverdagen er den en rolig, stilfærdig og godmodig hund, som ikke ønsker andet af livet end mad, selskab og kærlighed. Som løverne på savannen ligger den helst ned ca. 20 timer i døgnet, dog ikke nødvendigvis sovende hele tiden.

Den nyder en "tur på opleveren" sammen med sine mennesker og elsker en spurt sammen med en anden hund eller efter noget, der ser spændende ud, men den gider ikke kondiløb, løb ved cykel eller efter pinde.

Ulvehunde er venligsindede, til tider lidt reserverede, over for fremmede mennesker og hunde, og hvis de tidligt i livet lærer at omgås katte, høns eller andre dyr, vil de også have et afslappet forhold til dem.

En ulvehund skal føle sig meget provokeret for at sige fra. Derfor er den i højere grad en pålidelig familie- og børnehund end en vagthund, selv om størrelsen i sig selv nok holder de fleste tyve fra døren.

Der er ingen kønsbestemt forskel i temperament på han og tæve, begge køn er kærlige og kontaktsøgende og glider stille og roligt ind i hjemmets rutiner.

Man skal dog ikke tro, at en ulvehund er underdanig og for enhver pris søger at gøre sin ejer tilpas. Den er en temmelig selvstændig hund og vil ikke trives i en familie, hvor den ikke respekteres som nærmest ligeværdigt medlem. Som ejer af en ulvehund skal man kunne leve med, at den har selektiv hørelse og kan finde på at stjæle mad fra bordet og lægge sig i sofaen.

Selv om beskrivelsen ovenfor passer på racen som helhed, så har den enkelte hund dog sin egen personlighed og hver ulvehundefamilie sit karaktermæssige særpræg. Nogle er flegmatiske, nærmest dovne og nedlader sig ikke til at lave narrestreger. Andre er kvikke, levende og opfindsomme, de er mere lærenemme og underholdende i det daglige, men kræver også mere opmærksomhed.

Kombinationen af selvbevidsthed, værdighed, frækhed og charme er meget typisk for racen og gør den i stand til at vinde menneskers hjerter i usædvanlig grad. Det kan ikke beskrives dækkende for mennesker, der ikke har prøvet at leve med en ulvehund, men næsten alle, der har, forelsker sig i racen for livstid og holder fast ved den så længe, de har mulighed for det.